ΚΨΔ06| ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Αἱ μεγάλαι λοιπὸν αὗται τρεῖς ἰδιότητες, αἱ ὁρίζουσαι τὴν Δημιουργίαν καὶ αἱ ἐγκρυπτόμεναι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκδηλοῦνται θαυμασίως διὰ τῆς τριάδος ταύτης τῶν ὀργανικῶν συστημάτων, τοῦ μυϊκοῦ, τοῦ γαγγλικοῦ καὶ τοῦ νευρικοῦ. Τοιοῦτος παρουσιάζεται ἡμῖν ὁ ἀνθρώπινος ὑλικὸς ὀργανισμός, ὁ ὑλικὸς ἄνθρωπος ἐξεταζόμενος ἀπὸ ἀπόψεως λειτουργικῆς. Ταῦτα εἶναι τὰ συστήματα τὰ διακρίνοντα τὰς τρεῖς οὐσιώδεις λειτουργίας καὶ ἰδιότητας τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ ἔρευνα καὶ γνῶσις τοῦ ὑλικοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀτελεστάτη ἂν μὴ ζητηθῇ καὶ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐξονύχισις καὶ γνῶσις τῶν δυνάμεων δι’ ὧν ἐργάζονται τὰ συστήματα ταῦτα, καὶ αἵτινες διέπουν τὴν ὅλην μηχανικὴν λειτουργίαν τοῦ ὑλικοῦ ἀνθρώπου. Ἔτι δὲ ἐξεταστέα ἡ φύσις τῆς ὕλης, τῆς ἐν τῇ καθόλου λειτουργίᾳ χαρακτηριζούσης τὴν ὑλικὴν προσωπικότητα.

Καὶ διὰ μὲν τὸ δεύτερον ἐρευνῶντες γνωρίζομεν ὅτι ἡ συνιστῶσα τὸν ὑλικὸν τοῦτον μηχανικὸν συνειρμόν, ὕλη εἶναι **ἑπτὰ φύσεων. Στερεᾶς φύσεως, στερεοειδοῦς, ρευστῆς, ἡμιρρεύστου, ἀτμώδους, ἀερώδους καὶ αἰθεριώδους.** Ἐξετάζοντες κατωτέρω εἰδικῶς τὰς ἑπτὰ ταύτας φύσεις θέλομεν καθορίσει αὐτὰς ὡς καὶ τὰ ὑλικὰ στοιχεῖα, ἅτινα περιλαμβάνει μία ἑκάστη τῶν φύσεων τούτων. Ὡς πρὸς δέ τὸ πρῶτον τοὐτέστιν ὡς πρὸς τὴν ἔρευναν καὶ γνῶσιν τῶν δυνάμεων δι’ ὧν λειτουργεῖ τὸ ὅλον τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ζῶντος τούτου μηχανισμοῦ, ἂς ἀρχίσωμεν τὴν ἔρευναν ἡμῶν ἀπὸ τὸν μηχανισμὸν τῶν πέντε αἰσθήσεων, **αἵτινες μὲ τὰς λανθανούσας ἑτέρας δύο,** ἀποτελοῦν τὸν δεύτερον ἐφθυπόστατον συνειρμὸν ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἑπτά, μὲ τὴν περιεργοτάτην καὶ θαυμασιοτάτην λειτουργίαν των εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν αἰσθημάτων.

Αἱ δι’ ὑλικῶν στοιχείων τεχνουργηθεῖσαι αἰσθήσεις εἶναι ἑπτά. Ἡ ὅρασις, ἡ ἀκοή, ἡ ὄσφρησις, ἡ γεῦσις, ἡ ἁφή, (διὰ τούτων κυρίως γνωστῶν οὐσῶν λαμβάνομεν γνῶσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου) **ἡ αὐταίσθησις καὶ ἡ διαίσθησις.** Ἐκ τούτων δὲ διὰ τὴν μηχανικὴν λειτουργίαν αἱ μὲν πέντε πρῶται ἔχουσι μηχανισμούς, ὧν ἡ ὑλικὴ ὑπόστασις ἔχει στοιχεῖα ἀνήκοντα **εἰς τὴν στερεὰν φύσιν, στερεοειδῆ, ρευστὴν καὶ ἡμίρρευστον** αἱ δὲ δύο τελευταῖαι ἐκδηλοῦνται διὰ μηχανισμῶν ὧν ἡ ὑλικὴ συσκευὴ ἔχει ὑλικὰ στοιχεῖα ἀνήκοντα εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας φύσεις **τὴν ἀτμώδη, τὴν ἀερώδη καὶ τὴν αἰθεριώδη.** Ἐπὶ πλέον τῶν ἑπτὰ

τούτων αἰσθήσεων **Πηγὴ Ἐνεργείας ὁ Ἐγκέφαλος εἰς ὃν αἱ λειτουργίαι των κατευθύνονται, διὰ δὲ τὰς δύο ἑτέρας τὸ ὑλικὸν τοῦ Πνεύματος, τὸ Περίπνευμα.**

Ἐν τῇ ἐρεύνῃ, λοιπόν, τῶν αἰσθήσεων θέλομεν συναντήσει μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πάντοτε δύναμιν ἐνεργοῦσαν ὡς παραγωγικὸν στοιχεῖον τῶν συναισθημάτων, ἅτινα ἡ λειτουργία τῶν αἰσθήσεων προκαλεῖ. Ἔτι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν λειτουργίαν εὑρίσκομεν προκαλοῦσαν τὴν αὐτὴν δύναμιν. Ἡ δύναμις αὕτη ἥτις ἐδῶ μέν παραλαμβάνει τοὺς ὀπτικοὺς ἢ ἠχητικοὺς κραδασμούς, ἐκεῖ ἀντιλαμβάνεται τὴν συνεκτικότητα τῶν ὑλικῶν ἀντικειμένων, δέχεται τὰς παντοειδεῖς ἀποπνοίας καὶ διακρίνει τὴν ὑλικὴν σύνθεσιν καὶ ποιότητα τῶν γενομένων, ἡ δύναμις αὕτη, ἥτις διακρίνει τὰ γιγνόμενα ἐν τῷ αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ αὕτη δρᾶ καὶ ἥτις διαισθάνεται τὰ γιγνόμενα ἐκτὸς καὶ πρὸς τὸ ἄτομον τοῦτον ἄμεσα εἶναι **ἡ Ἀνωτέρα Ὑπόστασις τῆς ζωϊκῆς ἐκδηλώσεως, ἡ Βιολογικὴ ἐνέργεια, ὁ Βιολογικὸς Μαγνητισμὸς ἢ κάλλιον τὸ Αἰθεριῶδες Ρευστόν.**

Τοῦτο χαρακτηρίζει τὸ φαινόμενον τῆς Ζωῆς, τοῦτο ὁρίζει τὸ ψυχικὸν ὑποστατόν. Διὰ τούτου λειτουργεῖ ἡ Σκέψις, τοῦτο μεταχειρίζεται πρὸς ἐξωτερίκευσιν καὶ ἐνέργειαν ὁ Λόγος. Ἑνώνει ἡ δύναμις αὕτη τὰς ἑπτὰ ὑλικὰς φύσεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ συνέχει θαυμασίως τὰς ἑπτὰ αὐτοῦ αἰσθήσεις. Εἶναι τὸ στοιχεῖον δι’ οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκ τῶν αἰσθημάτων δημιουργία τῶν συναισθημάτων καὶ εἶναι ἡ δύναμις ἡ προκαλοῦσα καὶ αὐτὴν τὴν κινητικὴν λειτουργίαν τῶν διαφόρων ὀργανικῶν ὑλικῶν συστημάτων. Διὰ τούτου ζωοποιεῖται ἡ νεκρὰ ὕλη τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τηρῆται πάντοτε ἐν κινήσει. **Τὸ Αἰθεριῶδες Ρευστὸν τέλος εἶναι ὁ ἑνωτικὸς κρῖκος,** ὁ ἑνώνων τὰς ἑπτὰ προσωπικότητας τοῦ ἀνθρώπου καὶ παρουσιάζει διὰ τούτων μία προσωπικότητα μὲ μίαν λελογισμένην ἐνέργειαν καὶ μίαν Σκοπιμότητα, ἥτις διακρίνει ἐν τοῖς μέροις καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἑνιαίῳ ὅλῳ τὸν πολυπλοκώτατον τοῦτον συνειρμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ Αἰθεριῶδες τοῦτο Ρευστόν, ἢ ὡς καλεῖται, **ὁ Βιολογικὸς Μαγνητισμὸς** εἶναι ἡ ἐνέργεια δι’ ἧς παρατηροῦνται πάντα τὰ φαινόμενα τὰ διακρίνοντα τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν ὡς Πνεῦμα, ὡς Ψυχὴν καὶ ὡς Ὕλην. Ἡ δὲ ἐνέργεια αὕτη ἡ οὖσα αἰτία πάσης λειτουργικῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκδηλώσεως διακρινομένη εἰς ἑπτὰ μορφάς, ἐντοπίζει τοὺς λειτουργικοὺς τρόπους τῶν τριῶν κυρίων προσωπικοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Πνεύματος, τῆς Ψυχῆς καὶ τοῦ Σώματος, οὕτως ὥστε ὑπὸ διαφόρους μορφὰς τῆς ἐνεργείας ταύτης νὰ ἐκτελῶνται αἱ ἴδιαι λειτουργίαι αἱ χαρακτηρίζουσαι τὰς ἰδίας ὑποστάσεις τῶν τριῶν τούτων φύσεων. Αἱ ἑπτὰ τῆς μιᾶς ταύτης ἐνεργείας μορφαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς τεταγμέναι κατὰ προσωπικότητας:

Βιολογικὴ ἐνέργεια ἢ Αἰθεριῶδες Ρευστόν.

α) Κινητικὴ ἐνέργεια Προσωπικότης ὑλική.

β) Αἰσθητική

γ) Συναισθηματικὴ Προσωπικότης ψυχική.

δ) Παραστατική

ε) Ἀφομοιωτικὴ Προσωπικότης Πνευματικῇ.

ς) Διανοητική

ζ) Κριτική

Καὶ ὄντως ἡ μὲν Κινητικὴ ἐνέργεια ἐκδηλοῦται μόνον ἐν τῷ ὑλικῷ ὀργανισμῷ διὰ τῆς ἐνέργειας τοῦ Αἰθεριώδους Ρευστοῦ κινοῦντος τοὺς ὑλικοὺς μηχανικοὺς συνδέσμους πρὸς ἴδιον σκοπόν. Ἡ κεντρομόλος καὶ ἡ κεντόφυξ δύναμις αἱ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος παλμικαὶ καὶ περιστροφικαὶ κινήσεις, αἱ συσταλτικαὶ καὶ διασταλτικαὶ τοιαῦται εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς κινητικῆς, ἐνεργείας τῆς κινούσης πρὸς ἴδιον σκοπὸν ἰδίως, πάντα τὸν ὑλικόν ὀργανισμόν.

Ἡ Αἰσθητική δὲ ἐνέργεια ἔχουσα ὡς βάσιν ἐκδηλώσεως τὴν Κινητικὴν ἐνέργειαν στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ νὰ δημιουργῇ ἐκ τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς Κινητικῆς ἐνεργείας τῶν ἰδιομὸρφων κραδασμῶν τῆς ὑλικῆς φύσεως καὶ τῶν ποικίλων μορφῶν τῆς ἐντάσεως αὐτῶν, τάς **ΑΙΤΙΑΣ** τῶν ἐντυπώσεων, τὰ Αἰσθήματα ἅτινα δημιουργούμενα ἐπὶ τοῦ Ψυχικοῦ πεδίου εἶναι ἡ κροῦσις ἢ ἐπαφὴ τῶν κινητικῶν ἀποτελεσμάτων (τῶν παλμῶν τῆς κινουμένης ὕλης ἐπὶ τῆς Ψυχικῆς περιφερείας), **ἐπὶ τοῦ Ψυχικοῦ σώματος.**

Ἐκ τῆς ἐπαφῆς ταύτης ἢ κρούσεως, δημιουργεῖται ἐν τῷ ψυχικῷ πεδίῳ ἰδία λειτουργία, ἥτις συντελουμένη κυρίως ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου τῶν αἰθεριωδῶν στοιχείων τῆς Ψυχῆς ἔνθα ἀμιγὲς καὶ αὐτόματον δρᾷ τὸ Αἰθεριῶδες Ρευστόν, χαρακτηρίζει τὴν **Συναισθηματικήν** ἐνέργειαν, τὴν ὑψηλοτέραν ἐκδήλωσιν τῆς βιολογικῆς ἢ ὀντοτικῆς ἐνεργείας.

Τὰ δύο ταῦτα παραγόμενα συναισθήματα τῆς ψυχῆς εἰσερχόμενα ὕστερον εἰς τὸ εὐρὺ πεδίον τῶν ἀντιθέσεων, ἐκδηλοῦν τήν **Παραστατικήν** ἐνέργειαν, ἥτις κατόπιν τοῦ ἐλέγχου ὃν ἐδέχθησαν τὰ συναισθήματα καὶ τὴν κατανομὴν αὐτῶν εἰς τὴν μίαν τῶν ἀντιθέτων μερίδα, προσθέτει αὐτὰ εἰς τὴν ἅλυσον τῶν παραστάσεων καὶ χαρακτηρίζει διὰ τούτων, **τὸ Συνειδός, τὴν συνειδητὴν ἱκανότητα τοῦ Πνεύματος.**

Ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ τούτῳ ψυχικῷ παραρτήματι, τῇ Συνειδήσει, ἥτις εἶναι τὸ οὐσιῶδες διακριτικὸν τῆς ψυχῆς, λαμβάνει ἀκολούθως χώραν ἄλλη τις μορφὴ ἐνεργείας **ἡ Ἀφομοιωτική** ἐνέργεια ἥτις

κάμνει χρῆσιν ἑτέρων στοιχείων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Πνευματικὴν φύσιν. Ἡ ἀφομοιωτικὴ ἐνέργεια ἀποδίδει τὰς λειτουργίας της **εἰς τὸ Πνεῦμα ἐν ᾧ αἱ τρεῖς ἀναφερθεῖσαι, αἰσθητική, συναισθηματικὴ καὶ παραστατικὴ ἀποδίδουν τὰς ἐκφάνσεις αὐτῶν εἰς τὴν Ψυχήν.**

Αἱ παραστάσεις ἐν τῇ ὁλότητί των καὶ τῇ συνεχείᾳ των ἀφομοιοῦνται ἀπὸ τὴν Πνευματοϋλικὴν φύσιν τοῦ περιπνεύματος, ὑπεισέρχονται δηλαδὴ εἰς τὴν Περιφέρειαν τοῦ Πνεύματος. Τότε δὲ ἑτέρα μορφὴ ἐνεργείας ἐχούσης ἀφετηρίαν Πνευματικὴν **ἡ Διανοητική** ἐνέργεια ἢ ἐνέργεια τῆς δημιουργίας τῶν σκέψεων ἐκδηλοῖ τὴν ἐπέμβασιν **τοῦ Νοῦ.**

Ὁλόκληρον τὴν ἐνέργειαν ταύτην τὴν παρουσιάζουσαν τόσας περιεργοτάτας μεταπτώσεις καὶ ἀκολουθίας ἐπιστρέφει ἡ ἀρίστη τῆς ἐνεργείας μορφὴ **ἡ ΚΡΙΤΙΚΗ ἐνέργεια. Αὕτη ἀπορρέουσα ἐκ τῆς Ἀΰλου Πνευματικῆς φύσεως δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ κυρίως Πνευματικὴ ἐνέργεια δι' ἧς ἐκδηλοῦται ὁ ΛΟΓΟΣ, ἡ ἐν ἡμῖν ἐνοικοῦσα Θεία Ὑπόστασις, τὸ Θεῖον Ὂν τὸ παρακολουθοῦν καὶ ταξινομοῦν οὕτω θαυμασίως καὶ σαφῶς τὰς μορφὰς τῆς ἐνεργείας μὲ τὴν ποικιλίαν τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν ἐκφάνσεων.**

Τοιουτοτρόπως δὲ ὑπὸ τὰς ἑπτὰ ταύτας μορφὰς ἐπιτελεῖ ὁλόκληρον τὴν πολυδαιδάλειον λειτουργίαν τῶν ἑπτὰ προσωπικοτήτων **ἡ Βιολογικὴ ἐνέργεια, τὸ Αἰθεριῶδες Ρευστόν.** Εἶναι ἡ κινοῦσα αἰτία τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ ἠδυνάμεθα δὲ νὰ τὸ ὀνομάσωμεν τὸ πρῶτον ἀνθρώπινον, πρῶτον ἀνθρώπινον κινοῦν. Πᾶσα μορφὴ ἐκ τῶν ὁρισθεισῶν ἑπτὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας κατανέμεται ὕστερον εἰς ἑπτὰ τρόπους ἐνεργείας δι' ὧν ἐκδηλοῦται ἰδία ἑκάστοτε μορφὴ ἐνεργείας ἐκ τῶν γνωστῶν ἑπτά.

Οὕτω ἡ **Κινητικὴ ἐνέργεια** ἐκδηλοῦται δι' ἑπτὰ τρόπων κινήσεως. **Εὐθύγραμμος κίνησις, Καμπυλόγραμμος, Περιοδική, Ἁρμονική, Περιστροφική, Συγκεκροτημένη καὶ Ὁμαλὴ ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον.** Εἰς τὰς ἑπτὰ δὲ ταύτας τῆς κινήσεως μορφὰς τρεῖς εἶναι αἱ κυριώδεις. **Ἡ εὐθύγραμμος, ἡ καμπυλόγραμμος καὶ ἡ περιοδική κίνησις.**

Ἡ Αἰσθητικὴ ἐνέργεια ὡσαύτως ἐκδηλοῦται διὰ τῶν ἑπτὰ τρόπων καθ' οὓς λειτουργοῦσιν αἱ ἑπτὰ αἰσθήσεις: Ἡ ὅρασις, ἡ ἀκοή, ἡ γεῦσις, ἡ ὄσφρησις, ἡ ἁφή, ἡ διαίσθησις καὶ ἡ αὐταίσθησις.

Ἡ Συναισθηματικὴ ἐνέργεια παρουσιάζει ἐπίσης ἑπτὰ μορφὰς τῆς ἐνεργείας τῆς ἀποδιδούσης οὕτως ἐκ τῶν ἑπτὰ μορφῶν αὐτῆς, ἑπτὰ εἰδῶν συναισθήματα. **Ὀπτικά, ἀκουστικά, γευστικά, ὀσφρηντικά, ἁφῆς, διαισθητικὰ καὶ αὐταισθητικά.** Πλὴν ὅμως εἶναι τρία ἐκ τῶν ἑπτὰ αἰσθήσεων προερχόμενα κύρια αἰσθήματα. **Τὰ ἄμεσα, τὰ ἔμμεσα καὶ τὰ οὐδέτερα** (ψευδαισθήσεις). Ὡς καὶ τρεῖς εἶναι αἱ κυριῶδεις μορφαὶ τῶν συναισθημάτων. Ἔχομεν συναισθήματα: **Εὐχάριστα, δυσάρεστα καὶ τρίτα ἢ οὐδέτερα** ὡς συναισθήματα αὐτοθυσίας κλπ. Ἀλλὰ ἂς προχωρήσωμεν ἐν τῇ ἐρεύνῃ ἡμῶν.

Ἡ Παραστατικὴ ἐνέργεια, ἡ μορφὴ δηλονότι τῆς ἐνεργείας καθ’ ἣν αἱ ἐκ τοῦ ἀντικειμενικοῦ κόσμου δημιουργούμεναι παραστάσεις ἀπαρτίζουσιν τὴν ἄλυσον τῶν συναισθημάτων ἢ τὴν συνείδησιν, παρουσιάζει ἑπτὰ τρόπους δημιουργίας δι’ ὧν ἑπτὰ παραστάσεις μορφαὶ παρουσιάζονται. Ὑπάρχουν παραστάσεις **ἁπλαῖ, σύνθετοι, καθολικαί, μερικαί, ὅμοιαι ἢ Αὐταὶ ἀντίθετοι καὶ ἀσύγκριτοι.** Ἐν τοῖς ἑπτὰ τούτοις μορφαῖς διακρίνονται **αἱ τρεῖς τῶν ἁπλῶν, συνθέτων καὶ ἀντιθέτων παραστάσεων.**

Ἡ Ἀφομοιωτικὴ ἐνέργεια παρουσιάζει ἑπτὰ τρόπους ἐνεργείας δι’ οὓς ἐνεργεῖται ἡ ἀφομοίωσις τῶν παραστάσεων τῶν εἰκόνων δηλονότι τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου λαμβανομένων. Καὶ ὄντως ἡ ἀφομοίωσις εἶναι: **Ἐνεργητική, παθητική, διορθοῦσα, συμπληροῦσα, αἰτιολογοῦσα, ὑπάγουσα καὶ ταυτίζουσα.** Εἰς τοὺς ἑπτὰ ὅμως τούτους τῆς ἐνεργείας τρόπους κυριώδεις καὶ ἐξέχοντες εἶναι τρεῖς καθ’ οὓς ἐπιτελεῖται **ἡ ἐνεργητική, ἡ παθητικὴ καὶ ἡ ταυτίζουσα ἀφομοίωσις.**

Ἡ Διανοητική ὕστερον ἐνέργεια, ἥτις ἀποτελεῖ διὰ τὸν ἄνθρωπον τὴν σπουδαιοτέραν μορφὴν τῆς βιολογικῆς ἐνεργείας τοῦ αἰθεριώδους ρευστοῦ, γίνεται ἔκδηλος διὰ τῆς συλλογιστικῆς ἐργασίας διὰ τοῦ τρόπου τοῦ συλλογίζεσθαι διὰ τῶν συλλογισμῶν. Καὶ ὄντως ἐν τῇ πληθώρα τῶν τύπων τῶν συλλογισμῶν, οἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸ διανοεῖσθαι καὶ οἵτινες ἐκδηλώνουσι τὴν πολυμορφίαν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως, διακρίνομεν **ἑπτὰ εἴδη συλλογισμῶν,** πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ μορφαὶ δὲν ἀποτελοῦν ἐν τῷ βάθει ἢ τὰς μορφὰς τῶν ἑπτὰ κυρίων συλλογισμῶν. Αἱ ἑπτὰ δὲ αὗται μορφαὶ τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας τὰ ἑπτὰ εἴδη τῶν συλλογισμῶν εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἔχομεν, **κατηγορικούς, ὑποθετικούς, συγκριτικούς, ἀναφορικούς, διαγνωστικοὺς καὶ ἐναντιωματικούς συλλογισμούς.** Οἱ κυριώδεις δὲ τούτων εἰσὶν πάλιν τρεῖς: **Ὁ κατηγορηματικός, ὁ ὑποθετικὸς καὶ ὁ διαγνωστικός.**

Τέλος δὲ ἡ Κριτικὴ ἐνέργεια, ἡ μορφὴ δηλονότι τῆς Βιολογικῆς ἐνεργείας, ἥτις θέλει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν βαθμῖδα τοῦ Πνευματικοῦ Ὄντος καὶ ἥτις ὁμιλεῖ περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ ἐνεργείας τοῦ **ΛΟΓΟΥ** τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ οἰκοῦντος καὶ διακρίνοντος τὴν ὑψηλὴν καὶ θείαν αὐτοῦ Καταγωγήν, παρουσιάζεται δρῶσα κατὰ τρόπους ἑπτὰ γεννῶντας ἑπτὰ μορφῶν κρίσεις. Ἔχομεν κρίσεις, **κατηγορηματικάς, ὑποθετικάς, διαζευτικάς, βεβαιωτικάς, ἀποδεικτικάς, προβληματικὰς καὶ διαιρετικάς.** Ἐὰν δὲ δώσωμεν εὐρυτέραν εἰς αὐτὰς μορφὴν θέλομεν διακρίνει τὰς κρίσεις εἰς ἀτομικάς, μερικὰς καὶ γενικάς ἐν αἷς πάλιν τρεῖς μορφαὶ εἶναι κυριώδεις **αἱ καταφατικαὶ, αἱ ἀποφατικαὶ καὶ αἱ ἀποδεικτικαί.**

Ἀληθῶς! Ποία μυστηριώδης πλοκὴ παρατηρεῖται εἰς τὴν ὕπαρξιν μιᾶς καὶ μόνης μορφῆς! Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ προβῶμεν καὶ εἰς περισσοτέρας ἀναλύσεις, ἐάν δὲν ὑπῆρχεν φόβος νὰ συσκοτισθοῦν περισσότερον τὰ ἀναλυόμενα. Ἓν μόνον ἐκ τῶν ἀπείρων τοῦ ἀνθρώπου στοιχείων, ἡ Βιολογικὴ ἐνέργεια παρουσιάζει τοσοῦτον λαβυρινθώδη πλοκὴν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου συνειρμοῦ μὴ δυναμένην νὰ μελετηθῇ ἐν ταῖς λεπτομερείας αὐτῆς. Μία καὶ μόνον ἡ βιολογικὴ ἐνέργεια παρουσιάζει τοιοῦτον μυστήριον!

Ἀλλὰ καὶ μόνον ἡ βιολογικὴ ἐνέργεια παρουσιάζει τοιοῦτον μυστήριον! Ἀλλὰ πὸσας πολυσυνθέτους λειτουργίας, ποίους καὶ πόσους ἀνεξιχνίαστους συνδυασμοὺς δημιουργοῦν αἱ τόσαι ἄλλαι φύσεις, αἵτινες ἐν συμπλέγματι οὕτω θαυμαστῷ παρουσιάζουν τὸ ἐνιαῖον ὅλον τοῦ ἀνθρώπου!
Πόσον Ἀκατάληπτος εἶναι ἐν τοῖς σχεδίοις Του ὁ Ἄπειρος Θεὸς καὶ πόσον Θαυμαστὸς ἐν τοῖς κατασκευάσμασιν Αὐτοῦ!